

Annotatie commissie Zorg, Welzijn, Cultuur & Sport (ZWCS)

Van: drs. L.M. (Mark) Jongsma
Telefoon: 010-2672559
E-mail: m.jongsma@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb004123

Aan: Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur & Sport (ZWCS)
Datum : 4 juni 2024
Betreft : Jaarstukken 2024
Vergadering: 11 juni 2025

1. Doel van de bespreking:

De jaarstukken 2024 staan ter advisering op de agenda van de commissie. Bij aanvang van de vergadering zal een van de leden van uw Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR) een korte toelichting geven op het COR-advies/rapport. In de commissie ZWCS zal dit gebeuren door het COR-lid Roskam. De COR heeft in aanloop naar deze bespreking onderzocht of de jaarrekening een getrouw en volledig beeld geeft van het gevoerde financiële beleid en adviseert de raad hierover middels het advies/rapport.

De begrotingsonderwerpen van wethouder Kasmi (cultuur en evenementen) zullen als eerste besproken worden, gevolgd door de onderwerpen van wethouders Buijt (Volksgezondheid & Zorg) en Achbar (Welzijn) gezamenlijk en daarna de onderwerpen van wethouder Achbar in het kader van Sport, waaronder ook Volkstuinen en Speeltuinen.

De technische vragen zijn op woensdag 28 mei voor 17.00 uur beantwoord. Het college reageert na commissiebehandeling in één integrale brief (veegbrief) nog op openstaande vragen en toezeggingen die betrekking hebben op de jaarstukken 2024. Deze brief wordt op maandag 16 juni 2025 voor 16.00 uur verstuurd en kan betrokken worden bij het raadsdebat op 19 juni.

In de [collegebrief](#) over de jaarstukken 2024 wordt voorgesteld om de volgende toezegging [24bb003186](#) van wethouder Buijt, verantwoordingsgesprek Jaarstukken 2023, als afgedaan te beschouwen. U wordt verzocht om in uw bijdrage aan te geven of deze toezegging kan worden afgedaan.

2. Voorgeschiedenis:

De [begroting 2024](#) is besproken en vastgesteld tijdens de raadsvergaderingen van 7 en 9 november 2023 en tussentijds besproken bij de 1^e en 2^e bestuursrapportage. Er zijn wijzigingen vastgesteld bij de eerste herziening (9 en 11 juli 2024) en de tweede herziening (7 en 12 november 2024).

In het [voorlopige rekeningresultaat 2024](#) werd er reeds een beeld geschetst van het financiële resultaat.

Uw COR heeft op 19 en 26 mei openbare hoorzittingen c.q. verantwoordingsgesprekken gevoerd met de wethouders Achbar, Kasmi, Van Rij en Norville.

3. Te bespreken stukken:

- [Collegebrief over jaarstukken 2024 \(jaarverslag en jaarrekening\)](#)
- [Raadsvoorstel over jaarstukken 2024 \(25bb003008\)](#)
- Advies COR over jaarrekening 2024 (volgt)

Daarbij te betrekken

- Collegebrief over Raadsmonitor Zorg Welzijn & Wijkteams (ZWW) 3e tertaal 2024 ([25bb001563](#) met bijlage [25bb001564](#))
- Voortgangsbrief Buijt over wachtlijstcijfers Q3 en Q4 2024 specialistische jeugdhulp (GRJR) ([25bb002420](#))
- Brief van Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR) over Aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam ([25bb002827](#))
- Brief PWC over jaarrekening en controleverklaring 2024 ([25bb003297](#) met bijlage [25bb003298](#) en [25bb003299](#))
- [Accountantsverslag](#)
- Collegebrief over Eindrapport 2024 Financial Audit ([25bb003342](#) met bijlage [25bb003343](#))
- Collegebrief met reactie op het accountantsverslag 2024 PwC ([25bb003401](#))
- ([25bb004103](#)) Wethoudersbrief Buijt met technische toelichting op jaarrekening gemeente Rotterdam & GRJR Rotterdam Raad
- [\[25bb003044\] Afdoeningsvoorstel motie en toezeggingen over Bestuursopdracht Zorg](#)

4. Aandachtspunten:

De COR adviseert de commissies Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport (ZWCS) als volgt:

- [De bestuursopdracht Zorg \(BOZ\) heeft een eigen pagina.](#) Zorg dat deze pagina de juiste informatie geeft om het debat over de stijgende kosten in de zorg te ondersteunen. Denk hierbij aan;
 - analyse van de getroffen maatregelen en het financiële effect daarvan;
 - het presenteren van een voorspelling en een realisatie ten opzichte van elkaar, zodat te beoordelen is of we op schema liggen;
- De zorglasten waren in de jaarrekening 9 miljoen te hoog ingeschat (zie het accountantsverslag stuk over het Sociaal domein); bespreek met de wethouder hoe hij het begrotingsproces gaat evalueren en hoe hij de commissie/gemeenteraad hierbij betreft of informeert.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR)

De gemeente Rotterdam is financieel verantwoordelijk voor de zorgkosten van regionaal ingekochte specialistische jeugdzorg. Hoewel deze zorg wordt ingekocht via contracten van de GRJR, zijn het gemeentelijke lasten, net als bij de Wmo. De GRJR voert namens de gemeente gedelegeerde taken uit zoals aanbesteding, contractmanagement en het betalingsverkeer. Alle besluiten en administratieve vastleggingen die nodig zijn voor de verantwoording liggen bij de gemeente Rotterdam.

Gedurende 2024 boekte Rotterdam in haar administratie uitsluitend de voorschotten aan de GRJR. De daadwerkelijke zorgkosten worden pas aan het einde van het jaar verwerkt, op basis van productieverantwoordingen van de zorgaanbieders. De analyse en verwerking van de

gemeentelijke administratie en productieverantwoordingen vanuit de zorgaanbieders worden momenteel nog grotendeels door de GRJR uitgevoerd. Daarmee is Rotterdam afhankelijk van de GRJR op dit specifieke punt.

De behoefte aan meer zekerheid over de zorgkosten ligt primair in de eigen gemeentelijke processen, met name de toewijzing en declaratiegoedkeuring. De GRJR vormt hierin geen risicobron, maar ondersteunt bij de uitvoering van onderdelen als het betalingsverkeer en de productieverantwoording. Juist doordat de gemeente bij declaratiegoedkeuring geen prestatiebeoordeling uitvoert, blijft de productieverantwoording van grote invloed op het financiële eindresultaat. U kunt vragen wat de mogelijkheden van de gemeente zijn (of aan welke mogelijkheden gedacht worden) om hierin meer zekerheid te krijgen.

De financiële verantwoording van de lasten inzake GRJR, waaronder de zorglasten, bleek € 1.520k te hoog te zijn ten opzichte van de voorlopige jaarcijfers 2024 zoals gedeeld door GRJR. Deze afwijking is inmiddels gecorrigeerd in de financiële administratie over 2024. Eerder was al een neerwaartse correctie geboekt op de verantwoorde bijdragen van € 6.154k. Tijdens de controle van de definitieve productieverantwoordingen is gebleken dat de zorglasten €9.084k te hoog zijn verantwoord, dit ondanks eerdere bijstellingen.

Verder is er nog een onzekerheid van € 6.673k (vanwege niet ontvangen productieverantwoordingen) – zie ook P22 van het rapport van Financial Audit.

Alhoewel de informatievoorziening verbeterd is, moet er nog een slag geslagen worden om aan de planning zoals vastgelegd in de financiële verordening te kunnen voldoen, zodat de accountant er fatsoenlijk naar kan kijken en de controle voor 1 mei kan worden afgerond. Tevens vallen er nog slagen te maken in het getrouwheids – en rechtmatigheidsoordeel.

Wethouder Buijt heeft op 4 juni nog een [technische toelichting](#) gestuurd over het resultaat van de GRJR.

Regionale Bestuursopdracht Kostenbeheersing (RBOK)

Op 16 februari 2024 heeft het Algemeen Bestuur van de GRJR opdracht gegeven om de 51 maatregelen op te pakken. 51 maatregelen in regionale zin zijn te veel om in één keer te kunnen oppakken. Daar is een programmastructuur aangegeven en een indeling in vier clusters, zoals in een technische sessie aan de raad in september 2024 is meegegeven. Het eerste jaar had als doel om de groei met circa € 1,6 mln. te remmen. Daarvoor zijn meerdere maatregelen uitgewerkt zoals:

- 2-maandelijkse rapportage (hiermee bijna maandelijks monitoring op regionale uitgaven);
- Geen opslag voor onderaannemers;
- 1 op 1 kader is uitgewerkt en wordt nu wetenschappelijk getoetst aan de praktijk

Naast de verdere uitwerking en implementatie van de 51 maatregelen worden in Rotterdam aanvullende maatregelen bedacht en uitgewerkt. Deze maatregelen moeten bijdragen aan de nodige systeemveranderingen in het Rotterdamse jeugdstelsel, om zo binnen onze financiële kaders te kunnen blijven.

Niet duidelijk is, of het doel in 2024 behaald is en wat de exacte financiële besparingsdoelen voor de komende jaren zijn. Hierop is dezelfde aanbeveling van uw Commissie tot Onderzoek van de Rekening van toepassing. Dit moet dan naar de Rotterdamse situatie gespecificeerd worden en in de financiële rapportages voor de raad worden opgenomen.

Jaarstukken

In de jaarstukken - bestaande uit het jaarverslag (beleidsverantwoording) en de jaarrekening (financiële verantwoording) – legt het college op grond van artikel 197 van de Gemeentewet

verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitvoering van de college targets en de effecten daarvan. Ook is het accountantsverslag onderdeel van de jaarstukken, waarin de externe accountant (PricewaterhouseCoopers, PWC) een oordeel geeft over de betrouwbaarheid van de jaarrekening en bijzonderheden in het financiële beheer. De gemeenteraad stelt de jaarstukken vast en verleent daarmee, tenzij er zwaarwegende redenen zijn, decharge (goedkeuring) voor het door het college gevoerde financiële beheer in 2024.

Voor u betekent dit dat u tijdens de bespreking kijkt naar:

- De mate waarin het college de gestelde doelen uit de begroting heeft gerealiseerd (jaarverslag);
- Of het financieel beheer op orde was en verantwoord is uitgevoerd (jaarrekening);
- De bevindingen van de accountant bij de controle van de jaarrekening;
- Of u het college op basis van deze informatie decharge wilt verlenen;
- Eventuele lessen of signalen die u wilt meegeven richting de volgende begroting.

Met deze annotatie wordt u met behulp van hyperlinks meegenomen door het document, welke te vinden is op de website <https://www.watdoetdegemeente.rotterdam.nl/jaarstukken-2024/>

Tips bij het lezen van de jaarstukken

[Bovenaan de website vindt u naast de leeswijzer](#) (waar eventuele wijzigingen na de publicatie op 30 april 2025 worden weergegeven) een nieuwe knop met begrippen. Op [pagina 231](#) is een overzicht van baten en lasten, zowel meerjarig als incidenteel, te vinden. Aan het eind van de tabel bevindt zich een pull-down knop. Door hierop te klikken, krijgt u snel inzicht in de verschillen tussen de initiële raming en de realisatie over 2024. De verklaring voor deze verschillen zou te vinden moeten zijn in de toelichting bij het betreffende programma. Lastig is dat de initiële lasten 2024 (de vastgestelde begroting) zoals weergegeven in het raadsbesluit van de verschillende programma's geen aansluiting hebben met de cijfers uit het [voorlopig rekening resultaat 2024](#).

Binnen de programma's zelf worden de afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting weergegeven. Dit betreft de herziening, die is vastgesteld in de [eindejaar brief 2024](#). Het spoor tussen de verschillende besluitvormingsmomenten is in te zien door op de knop "vergelijk saldo" te klikken onder het overzicht van baten en lasten op de pagina financiën bij de programma's.

In de jaarstukken wordt gerapporteerd in hoeverre de beleidsdoelen uit de begroting 2024 zijn gerealiseerd. U kunt nagaan waar afwijkingen zijn opgetreden in zowel de uitvoering als de financiën.

Bij het lezen van de jaarstukken is het van belang om aandacht te besteden aan de volgende punten:

- Hebben we bereikt wat we wilden bereiken? ([bv pagina 3](#))
- Hebben we gedaan wat we daarvoor zouden doen? ([bv pagina 5](#))
- Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten? ([bv pagina 231](#) en [pagina 199](#))

Meer met betrekking tot het financiële beheer:

- [Het structurele exploitatiesaldo](#): het verschil tussen de structurele baten en lasten. Dit geeft inzicht in de structurele financiële gezondheid van de gemeente;
- Eventuele afwijkingen tussen begrote en gerealiseerde uitgaven en inkomsten en de verklaring daarvoor (Voortgang 2024 per programma);
- De [ontwikkelingen](#) in de [\(bestemmings-\)reserves](#); (financiële middelen voor specifieke toekomstige uitgaven)
- Ontwikkelingen in het [weerstandsvermogen](#) van de gemeente om onvoorziene financiële tegenvallers op te vangen;

- [De rechtmatigheidsverantwoording](#). (is de handelwijze in overeenstemming met de geldende regels en besluiten).

Op de pagina 196 waarop u de [financiële kerngetallen](#) kunt vinden, zijn een aantal indicatoren te vinden hoe het in algemene zin gaat met de financiën van de gemeente Rotterdam. Voor u als raadslid is het structureel exploitatiesaldo, zoals hierboven genoemd, belangrijk om te monitoren omdat dit saldo meerjarig in balans dient te zijn. Hierbij wordt met name gekeken naar de verhouding tussen de structurele baten en de structurele lasten. In 2024 zijn er éénmalige opbrengsten gebruikt voor het dekken van terugkomende kosten waarmee wordt ingeteerd op de reserves. Op lange termijn is dit onwenselijk.

Daarnaast is de EMU-saldo tabel op pagina 196 het bekijken waard. Hierbij dient u voor ogen te houden dat deze tabel in miljoenen is en zich vooral richt op de verschillen tussen de begroting en de rekening 2024. Het saldo geeft aan dat er ondanks het positieve jaarresultaat meer kosten dan opbrengsten zijn geweest (- € 368 mln.).

Voortgang targets

De voortgang van de vijftien collegetargets kunt u per programma onder de tegel per target teruglezen en in het overzicht op [pagina 5](#). Hier verantwoordt het college zich over de tussendoelstellingen voor 2024, de zogenaamde mijlpalen.

Voor de commissie ZWCS gaat het om de volgende 3 targets:

target 10: woon(zorg)concepten

target 11: jeugdpreventie

target 12: sportdeelname

[Op de website van de jaarstukken staat een voorstel met betrekking tot welke onderdelen van de Jaarstukken in welke commissie zouden thuishoren.](#)

De programma's geven een totaalbeeld van een beleidsmatig onderwerp. Per programma wordt een toelichting gegeven op de voortgang, de doelen, SDG's, projecten, financiën, kaders en verbonden partijen.

Audits en control

De gemeentewet (art 213a) schrijft voor dat het College periodiek onderzoek doet naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het College gevoerde bestuur. U kunt deze onderzoeken vinden op [Rapportages | Ambtelijke organisatie | Onderzoek010](#)

Zorg, Welzijn en wijkteams

Op [pagina 179](#) staan alle afwijkingen opgesomd. In totaal worden ervoor circa € 69 mln. aan afwijkingen toegelicht. Deze vallen gedeeltelijk tegen elkaar weg. De voorspelbaarheid van de opbrengsten en de kosten binnen dit programma is iets om oog voor te houden.

Op [pagina 182](#) staat de vorig jaar toegezegde rapportage over de Bestuursopdracht Zorg (BOZ).

5. Financiële en juridische consequenties

Met het vaststellen van de jaarstukken 2024 gaat het positieve resultaat van € 41,1 mln. naar de algemene middelen. Het totale positieve resultaat is € 61,7 mln. echter zitten op een deel van dit resultaat juridische verplichtingen zodat deze al een doel hebben en niet naar de Algemene middelen kunnen.

Het positieve resultaat van jaarrekening 2024 kan geamendeerd worden, het is echter gebruikelijk in Rotterdam om het resultaat te bestemmen bij de concept-Voorjaarsnota (2025).

6. Overige relevante informatie

Werkwijze met betrekking tot amendementen en moties

Een amendement is een wijziging van het ontwerpbesluit. Waarbij het idee is dat het ontwerpbesluit dusdanig geamendeerd wordt zodat de strekking helder is en daarbij ook de relevante tabellen de programma's worden gewijzigd. Het aanpassen van het raadsbesluit wordt daarna zo snel mogelijk vormgegeven. Met een amendement kunt u zowel inhoudelijk als financieel aangeven wat u belangrijk vindt, waarbij de voorwaarde is dat zowel de verhoging als verlaging expliciet worden benoemd. Zie hiervoor de formats in de bijlage.

Wilt u vooraf technisch advies inwinnen over een amendement of een motie, dan kunt u daartoe contact opnemen met de betreffende commissiegriffier. De commissiegriffiers zijn u hierbij graag van dienst.

7. Verdere procedure

Op donderdag 19 juni 2025 vindt de raadsbehandeling over de vaststelling van de jaarstukken 2024 (verantwoordingsdebat) plaats. Aansluitend aan het debat wordt er gestemd.

De Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR) zal de gemeenteraad van een advies voorzien ten aanzien van de vaststelling van de jaarrekening en het verlenen van decharge aan het college.

Versie 2 juni 2025

Voor de commissie ZWCS zijn met name de volgende webpagina's van de jaarstukken 2024 van belang. Rechtsboven in de balk kunt u het gezochte paginanummer invoeren en dan wordt u doorgeleid naar de betreffende pagina.

<u>Inhoudsopgave website jaarstukken</u>	<u>Pag.</u>
Voortgang 2022	p 3
Collegetargets	p 5
Toelichting opbouw website en programma's	p 9

Cultuur

Alle informatie over de voortgang van het programma cultuur in 2024 treft u vanaf [p.63 van de jaarstukken](#).

Sport en Recreatie

Alle informatie over de voortgang van het programma Sport en Recreatie in 2024 treft u vanaf [p.122 van de jaarstukken](#).

Volksgezondheid

Alle informatie over de voortgang van het programma volksgezondheid in 2024 treft u vanaf [p.153 van de jaarstukken](#).

ZORG, Welzijn en wijkteams

Alle informatie over de voortgang van het programma zorg, Welzijn en Wijkteams in 2024 treft u vanaf [p.171 van de jaarstukken](#).

Paragrafen

BBV-indicatoren	p 183 o.a. (niet sporters, jongeren met jeugdhulp/jeugdbescherming, Cliënten met een maatwerkarrangement WMO)
Rechtmatigheidsverantwoording	p 193 P 232
Investerings	p 199 (o.a. Zorg, Welzijn & Wijkteams)
Subsidies	p 204 (nb doorklikken voor lijst met gesubsidieerde organisaties)

o.a. cultuur, sport & recreatie,
Volksgezondheid, Zorg/Welzijn/Wijkteams)

Sustainable Development Goals (SDG)	p 205 (o.a. goede gezondheid en welzijn)
Verbonden partijen	p 206 (o.a. sportbedrijf)
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	p 207 (o.a. Bestemmingsreserve Tweedelijns Wmo en Jeugdhulp)
Financiële vaste activa	p 212
Overlopende activa	p 216
Reserves	p 218

Beantwoording technische vragen:

De volgende vragen zijn van belang voor de commissie ZWCS:

<i>Beleidsveld</i>	<i>Nummer vraag</i>
Sport & Recreatie	218t/m220, 225t/m227, 249, 250
Cultuur	198, 199 en 244
Volksgezondheid	33,34
Zorg, Welzijn en Wijkteams	15t/m19, 27t/m30, 66, 168, 170, 209t/m214

FORMAT AMENDEMENT

Ieder raadslid kan tot het sluiten van de beraadslagingen een amendement indienen, werkwijze conform artikel 47 van het [reglement van orde van de gemeenteraad van Rotterdam 2025](#). Een amendement is een voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbesluit, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen. **In de bijgevoegde [hyperlink](#) treft u op pagina 12 een fictief voorbeeld van een amendement.**

Raadsvergadering d.d.:	
Onderwerp/Agendapunt:	
Besluit de voorjaarsnota als volgt te wijzigen:	<u>Technische vereisten financieel amendement</u> • Noem de programma's en de bedragen. Geef hierbij aan hoe groot de verhoging (baten of lasten, niet beide) en verlaging van de (lasten of batens, niet beide) moet zijn. • Een amendement dient dekkend te zijn (+ en – even groot). • De dekking dient met deze wijziging in het alleen voorliggende ontwerpbesluit uitvoerbaar te zijn.
Toelichting:	
Ondertekening en naam: (art 47 RvO: één naam is verplicht)	

FORMAT (FINANCIELE) MOTIE

Ieder raadslid heeft het recht om moties in te dienen, werkwijze conform artikel 44 van het reglement van orde van de gemeenteraad van Rotterdam 2025. Een motie is een korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken. Wijze van indienen van een motie: Een motie moet ter vergadering, om in behandeling genomen te kunnen worden, schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend na een duiding in de vergadering. [In de bijgevoegde hyperlink treft u op pagina 13 een fictief voorbeeld van een motie.](#)

Raadsvergadering d.d.:	
Onderwerp/Agendapunt	
De gemeenteraad van Rotterdam, gehoord de beraadslaging, - overwegende - van oordeel dat* - van mening dat* * Keuze maken	
De gemeenteraad: - verzoekt het college van b&w* - roept het college van b&w op* - dringt aan* - spreekt uit* - nodigt uit* - constateert* en gaat over tot de orde van de dag. * Keuze maken	<u>Technische vereisten financiële moties</u> • Geef concreet aan binnen welk programma, product of activiteit het budget dient te worden verhoogd en waar het budget precies binnen ditzelfde programma dient te worden verlaagd (de dekking). Met concrete bedragen. • Dit dient dekkend te zijn. • De dekking dient uitvoerbaar te zijn.
Ondertekening en naam: (art 44 RvO: één naam is verplicht)	